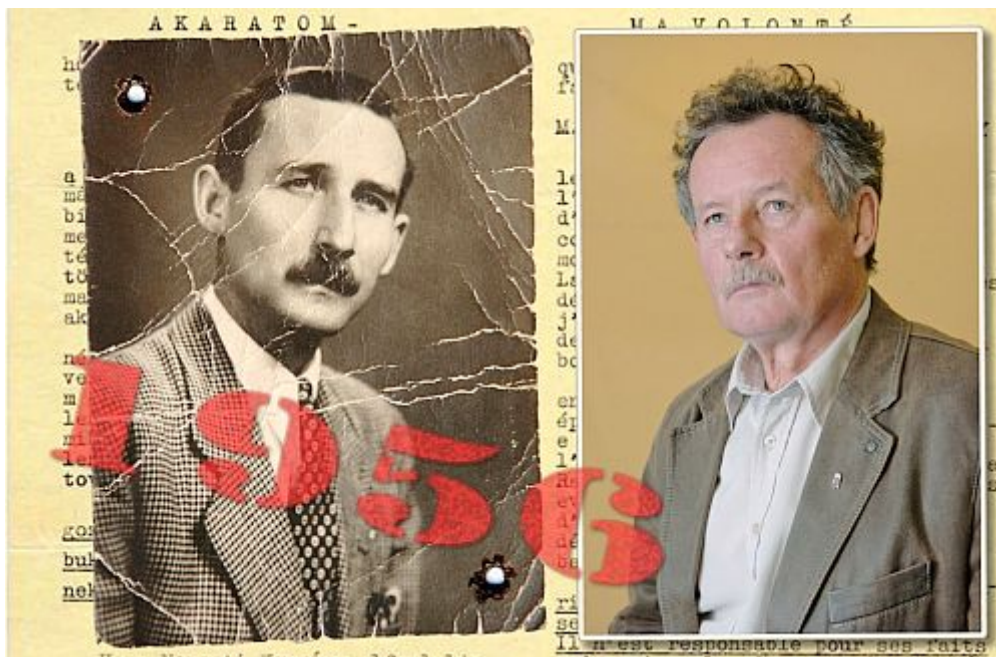

ARANYBETŰKKEL ÍRT TISZTELGŐ EMLÉ- KEZET

Emléktábla hirdeti október 25-től Győrött, a Révai utcában azoknak az áldozatát, akik az '56-os forradalom és szabadságharc leverését követő megtorlásban sohasem álltak bíróság előtt, mégis szenvedői voltak az önkénynek.

Számos, sajátjához hasonló sorsú, az 1956-os forradalom és szabadságharc leverése után tragédiát átélt, megcsönkult család történetét ismeri Tihanyi László. A Szigethy Attila Társaság ügyvezetője édesapját, Tihanyi Árpádot vesztette el, akit 1957. december 31-én végeztek ki. Úgy gondolja, a hozzátartozókra is emlékeznünk kell.

Az ötvenhatos mártír, Tihanyi Árpád utolsó üzenetével, életpéldájával lelkiert adott családjának, így fiának, Lászlónak is. Fotó: Krizsán Csaba

– A meghatározó események és a mártírok, így az ő emlékét is márványtábla, utca, szobor, kopjafa őrzi, de semmi sem emlékeztet azoknak a példás és megrendítő áldozatára, akik a megtorlás után ugyan nem álltak soha bíróság előtt, mégis szenvedői voltak az önkénynek, társai az elítélteknek, és mindent megtettek, sokszor talán még reménytelenül is, megsegítésükre és méltó módon, csendes

helytállással elviselték szomorúbbnál szomorúbb sorsukat – említette lapunknak Tihanyi László, aki hónapokkal ezelőtt javasolta, hogy nekik is állítsanak emléket a győri forradalmi események fájdalmas jelképpé szelődült helyszínén, a börtön és bíróság közelében. Ott, ahol már tábla hirdeti az 1956. október 25-i gyilkos lövések ártatlan ifjú áldozatainak – Máté Mária, Halász Ödön, Szabó Béla – nevét.

A forradalom és a szabadságharc leverése után sokan veszítették el a családfenntartót, az édesapát, a testvért, a gyermeket. Tihanyi László szerint ezt a tragédiát nem élte meg mindenki egyformán.

– Mi, nem éppen helyes itt a kifejezés, de szerencsés helyzetben voltunk, mert édesanyánk kezdetektől szándékosan úgy irányította az életünket, hogy tisztában legyünk azzal, ne mástól tudjuk meg, mi történt édesapánkkal, aki úgy szerepelt az életünkben, mintha velünk lenne, mintha élne. Nem volt ő tabu, azért mert mi kicsik voltunk, gyerekek.

Olyan szinten volt velünk, hogy anyánk mindig mondta: "Apáttal álmodtam, kértem, hogy járjon közben értünk, adjon tanácsot!" Máig csodálom édesanyám kemény helytállását, élni akarását, gyermekei iránt érzett felelősségét, azt a civil kurázsit, amit az Úristen gondviselő kegyelmével hálált meg nekünk és a szerény, de békés élettel – emlékezett Tihanyi László. – Engem viszonylag kevés inzultus ért. A bátyám viszont a hetvenes években több mint egy évig nem tudott elhelyezkedni, végül el kellett hagynia Győrt... Azóta Tatán él... Egyszer például az osztályunkban felállították az árva gyerekeket. Én is felálltam, de azt mondták, üljek le. Akkor nem értettem, miért, aztán édesanyánk elmagyarázta. Egy másik alkalommal, sorozáskor egy munkásőr arcátlanul viselkedett velem, ócsárolta apámat, én pedig felindultságomban azt válaszoltam neki, hogy "maga a cipőjét sem köthetné meg az én apámnak". Erre elkezdett ordibálni velem, de ezenkívül semmi következménye nem lett az esetnek.

"Fontos, hogy a különböző nemzedékek ismerjék a múltat, az igazságot és ne feledkezzenek meg az önkény áldozatairól, márványba vésvé is megörökítsék emléküket" – vallja Világhy József, az '56-os Magyar Közösség vezetője. Fotó: Bertleff András

[Tihanyi László](#) megemlítette azt is, hogy másként viszonyult hozzájuk ugyanaz az ember, ha mondjuk a hivatali ablak mögött ült, és másként, ha édesanyjával valahol az utcán találkozott.

– Jóakarókkal nehéz helyzetekben is találkoztunk. Egy bírósági alkalmazottól tudtuk meg például édesapa utolsó szavait, és azt, hogy végig kihallgatták a tárgyalásokat. Vagy amikor kivonultak hozzánk vagyonekobzásra – többek között képeket, könyveket, bútorokat, ruhaneműt vittek el, amiket édesanyánk sikerrel és nagy lelkierejét gyakorolva később visszaperelt –, felfedezték, hogy a spájzban több élelmet tárolunk a megengedett egy-két napi mennyiségnél. Egyikük rákérdezett, mire édesanya azt válaszolta, nem tudta, hogy nem szabad.

Erre a hölgy elnézően csak annyit mondott: "Én pedig nem láttam!" Ezek apró dolgoknak tűnnek, de bennünket megerősítettek abban, hogy nem kell meghunyászkodnunk, nem kell szégyellni magunkat. A tragédián túl azt mondhatom, hogy ez az egész pozitív irányba befolyásolta a személyiségemet. Amikor éreztem, hogy valami nehezen megy, illetve nem úgy engednek, mint másokat, az munkált bennem, hogy majd én megmutatom ennek a sok gazembernek. Például akkor is, ha vargabetűkkel is, de tovább tanulok, akárhol is próbálnak meg elgáncsolni. Mert egyszerűen az ember más lehetőséget az elégtétel szerzésére nem látott, mint azt, hogy bebizonyítsa, nem fog elkallódni, és akkor is előbbre tud lépni, hogyha bármit is tesznek ellene.

Tihanyi László vallja: fontos az emlékezés, fontos az előttük járók tiszta példájának méltó tisztelete. Fontos az is, hogy a szavakon, a róluk írott könyveken túl a maradandó márvány is őrizze emléküket.